

Nagy István: célunk a modern agrárgazdaság és az élhető vidék megteremtése

12–13. oldal

**Hasznos tanácsok
a gyümölcsösök tél végi,
tavaszi metszéséhez**

06. oldal

**A teljes termékpályát sújtja
a madárinfluenza**

16. oldal

**„Belezöldülünk”-e
a Green Dealbe?**

18–19. oldal

Bevált technológia
prémium kedvezményel.

1. ha
2. ha
3. ha
4. ha ingyen rovarvédelem

Granstar® SuperStar Rapid Pack

Prémium kalászos technológiai csomag, amelyben minden
4. hektár rovarölő szer ingyen elérhető.

További információk: www.fmcagro.hu/kalaszoscsomagok

Az ® jellel jelölt termék az FMC Corporation vagy leányvállalatának márkanéve.

**A NÖVÉNYVÉDŐ SZEREKET BIZTONSÁGOSAN ÉS FELELŐSSÉGGEL HASZNÁLJA!
KÉRJÜK, MINDIG KÖVESSE A KÉSZÍTMÉNY CÍMKÉJÉN LEÍRTAKAT ANNAK ALKALMAZÁSÁKOR!**

Tartalomjegyzék

MOZAIK

- 04 Ingyenesen biztosít új polcbelógót a NAK az őstermelőknek
Februárban indul a KAP országos roadshow
- 05 Védeni kell Földünk „varázsszőnyegét”
Új szabályozás mentén folytatható a szaktanácsadói tevékenység

NÖVÉNYTERMESZTÉS

- 06 Hasznos tanácsok a gyümölcsösök tél végi, tavaszi metszéséhez
- 08 A baktériumtrágyák szerepe, felhasználási típusai

INTERJÚ

- 10 Velkei József: kiemelt figyelmet kell fordítani a magyar lótenyésztésre
- 12 Nagy István: célunk a modern agrárgazdaság és az élhető vidék megteremtése

RENDEZVÉNY

- 14 Innovatív megoldások az AGROMashEXPO szakkiállításon
- 15 Országos ifjú gazda szakmai napot tartott a Magosz

ÁLLATTARTÁS

- 16 A teljes termékpályát sújtja a madárinfluenza
- 20 EuroSheep: fókuszban a juhágazat jövedelmezőségének növelése

TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

- 18 „Belezzöldülünk”-e a Green Dealbe?

AGRÁRKÁR

- 21 A falugazdászok segítenek a viharkárok felmérésében
- 22 A jog eszközeivel is védekezhetünk a védett állatok kártétele ellen

A Bizottság vissza kellene térjen a szakmai útra

Bizton állíthatom, hogy nem valamiféle velünk született bizalmatlanság az oka, de amikor mezőgazdaságot érintő brüsszeli stratégiáról hallunk, óhatatlanul működésbe lép bennünk egy önvédelmi reflex, és rosszat sejtünk. Így vagyunk az Európai Bizottság Termőföldtől az asztalig (F2F) és Biodiverzitás stratégiájával is, és nemcsak mi magyarok gondoljuk úgy, hogy komoly gondok vannak vele, sőt még komolyabbak lesznek, ha Brüsszelt nem sikerül jobb belátásra bírni. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara régóta kifogásolja, hogy az igen drasztikus lépéseket előirányzó stratégiát úgy fércelték össze hivatali íróasztalok mögött, hogy előzetesen nem születtek komplex tanulmányok azok hatásairól.

Nem szakmai, hanem politikai célokat tűztek ki a várható következmények figyelembevétele nélkül. Amit az uniós stratégiák elmulasztottak, most megtette a holland Wageningeni Egyetem és Kutatási Központ, de megtette korábban az USA Mezőgazdasági Minisztériuma, az EU Bizottság Közös Kutatóközpontja és a Kieleti Egyetem is. Ezen intézmények által készített szakmai tanulmányok ugyanarra a következtetésre jutottak: az F2F stratégia súlyos kihatással lehet az uniós élelmiszer-termelésre, a gazdaságokra és a vidékre nézve. A tervezett intézkedések sok gazdát tönkretennének, a termelést korlátoznák, az import nőne, drágulnának az élelmiszerek, miközben az üvegházhatásúgáz-kibocsátás valójában nem csökkenne érdemben. Holott ez lenne a cél, ami szerintük szentesít minden eszközt, mégér bármilyen árat.

A stratégia a növényvédőszer-használatot 50 százalékkal, a műtrágyahasználatot 20 százalékkal csökkentené 2030-ig. Az antibiotikumokból szintén 50 százalékos vágást irányoz elő, az ökológiai területtel érintett területek arányát 8-ról legalább 25 százalékra emelné. Mindezt hivatalos hatástanulmány nélkül, anélkül, hogy valaki is feltette volna a kérdést Brüsszelben, hogy na de uraim, ha kicsináljuk a gazdákat, utána mit eszünk?

Györfly Balázs
a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

X. évfolyam, 02. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györfly Balázs elnök

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.

Zöld szám: +36 80 900 365 E-mail: ugyfelszolgalat@nak.hu

Portál: www.nak.hu Kiadó: Szuperinfó Magyarország Média Kiadó Kft.

Felelős kiadó: dr. Kovács Jullánna ügyvezető igazgató

Régióvezető: Tóth Tamás

Tartalomfejlesztési igazgató: Forgács Bernadett Főszerkesztő: Dénes Zoltán

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137

Fotók: NAK, Agrárminisztérium, Mediaworks, shutterstock.com

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12.

E-mail: naklap@maraton.hu ISSN 2064-308X

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

A Szuperinfó Magyarország Média Kiadó Kft. politikai hirdetéseket nem fogad be.

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Ingyenesen biztosít új polcbelógót a NAK az őstermelőknek

A NAK ügyfélszolgálati irodáiban, falugazdászainál térítésmentesen kaphatnak az őstermelők „Saját őstermelői tevékenységből származó termék” felirattal ellátott polcbelógót.

A családi gazdaságokról szóló törvény végrehajtásáról szóló 665/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet előírja az őstermelők számára, hogy kötelesek az őstermelői termék értékesítésének helyszínén – a

FELIR és a tevékenységének azonosítója mellett – a terméket vagy a helyszínt a „Saját őstermelői tevékenységből származó termék” felirattal ellátni. A FELIR és a tevékenységének azonosítója feltüntetéséről, illetve a termékjelölésről, annak eszközeiről és részleteiről a jogszabály nem rendelkezik, ezért az

előírás teljesítésére alkalmas lehet egy kartonlap vagy egy papírlap is, azonban célszerűbb egy strapabíróbb, többször használható és nem utolsósorban figyelemfelhívó megoldást választani erre a célra.

A jogszabályi előírás teljesítésének könnyítése érdekében a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara ingyenesen

biztosít – tartós anyagból készült – polcbelógót az őstermelők részére, amelyen az őstermelő FELIR és a tevékenységének azonosítójának feltüntetésére kialakított rész is megtalálható. A polcbelógók elérhetőek a kamara valamennyi ügyfélszolgálati irodájában, falugazdászainál.

• NAK

Februárban indul a KAP országos roadshow

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és az Agrárminisztérium szakmai fórumsorozatot szervez az uniós Közös Agrárpolitika (KAP) reformjának aktualitásai kapcsán, különös tekintettel a gazdálkodókat érintő jövőbeni változásokra, valamint a KAP stratégiai tervre.

A következő időszak támogatási lehetőségeiről fórumorozaton számol be Györfly Balázs, a NAK elnöke, valamint Jakab István, az Országgyűlés alelnöke. Az egész országra kiterjedő roadshow-t 2022. február 4. és április 28. között, összesen 39 helyszínen rendezik meg. Mindenképpen érdemes eljönni a tájékoztató rendezvényeinkre, hiszen minden idők legnagyobb mértékű agrártámogatása, több mint 7500 milliárd forint válik elérhetővé a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar

versenyképességének és a vidéki térségek vonzerejének növelésére. Tudja meg ön is, milyen fejlesztési lehetőségekkel élhet 2023-tól!

További részletekért keresse fel a nak.hu/tamogatások weboldalt vagy érdeklődjön a területileg illetékes falugazdászoknál. A szervezők a fórumok időpontja kapcsán a változás jogát minden esetben fenntartják. A rendezvények a mindenkor hatályos járványügyi szabályok betartásával kerülnek megrendezésre.

• HORVÁTH DÓRA/NAK

Védeni kell Földünk „varázsszőnyegét”

Január végén 68 ország, köztük Magyarország mezőgazdasági minisztere elkötelezte magát a világ talajának védelme és javítása mellett.

A 14. berlini mezőgazdasági miniszterek konferenciájának „Fenntartható földhasználat: Az élelmiszezbiztonság a talajjal kezdődik” zárónyilatkozatában a miniszterek hangsúlyozzák a talaj kulcsfontosságú szerepét korunk globális kihívásainak leküzdésében, különösen a megfelelő tápértékű és biztonságos élelmiszerek előállításában, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban és a következményeinek enyhítésében, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállításában.

A miniszterek vállalják, hogy „fenntartják és javítják a talaj egészségét és a talajvédelem mértékét”, hiszen „az egészséges talajok képesek fenntartani a termelékenységét, sokféleségét és környezeti szolgáltatásait”. Támogatják a talaj egészségének javítását célzó, helyi viszonyokra adaptált intézkedéseket, így „támogatni fogják a fenntartható vízgazdálkodás, a természetes vízáramlás és a vízvisszatár-

tás javítását célzó intézkedéseket a mezőgazdasági tájban”. Támogatják „a helyspecifikus intézkedéseket, például a talaj- és földgazdálkodási gyakorlatok megfelelő megváltoztatását”, támogatást ígértek az „agrárökológia és más innovatív megközelítések” számára. A tápanyagokkal, például a műtrágyákkal kapcsolatban „fenntarthatóbbá és hatékonyabbá” kell tenni a használatot. Elismerik, hogy „az elsivatagosodás, a talajromlás és az aszály világszerte hatalmas veszélyt jelentenek a globális élelmiszezbiztonságra, a táplálkozásra”. Az országok fontosnak tartják felhívni a közvélemény figyelmét az egészséges talajok fontosságára, tekintve, hogy a talaj az élelmiszeri rendszerünk alapja, így biztosítani kell, hogy a fogyasztók megértsék a talaj kritikus fontosságát és támogassák ők is a talaj egészségét. Megfogalmazták, hogy mindannyiunknak – a társadalom valamennyi szereplőjének – jobb talajgazdálko-

dási formákat kell elfogadnunk és végrehajtanunk.

„Túl kevesen tudják, hogy a lábunk alatt húzódó vékony réteg a jövőnk záloga. A talaj és a benne élő szervezetek sokasága biztosít számunkra táplálékot, nyersanyagokat, ezenkívül szabályozza a víz-, szén- és tápanyagkörforgást, és lehetővé teszi a szárazföldi életet. E varázsszőnyeg néhány centiméte-

rének előállítása több ezer évet vesz igénybe. Ennek a törékeny rétegnek kell majd táplálnia a világ népességét és szűrnie annak fogyasztásra alkalmas ivóvizét.”

A konferencia zárásaként elhangzott, hogy most kell lépéseket tenni a talaj védelme és javítása érdekében, amely a világ mezőgazdaságának alapja.

• SZTAHURA ERZSÉBET/NAK

Új szabályozás mentén folytatható a szaktanácsadói tevékenység

Az agrárgazdasági és vidékfejlesztési szaktanácsadói tevékenységről és az agrárgazdasági szaktanácsadási rendszerről szóló 1/2022. (I. 14.) AM-rendelet 2022. február 13-án lép életbe, amellyel egyidejűleg hatályát veszti a szaktanácsadói tevékenységet szabályozó korábbi rendelet.

Az új szabályozás értelmében a szaktanácsadói tevékenység folytatására irányuló bejelentést továbbra is a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamarához kell benyújtani.

A rendelet 1. mellékletben felsorolt szakterületen szaktanácsadói tevékenységet az a természetes személy folytathat, aki az általa megjelölt szakterületen fel-

sőfokú szakirányú végzettséggel és öt éves szakmai tapasztalattal rendelkezik.

A korábbi renDELETEH képest a legfontosabb változás, hogy nem a jogszabály határozza meg a támogathatóság feltételét, ezért a továbbiakban a szaktanácsadó függetlensége kerül ellenőrzésre.

Független az a szaktanácsadó, aki kereskedelmi érdektől mente-

sen végzi tevékenységét, emellett nem végez agrártámogatásokhoz, valamint hatósági feladatkörökhöz kapcsolódó adminisztratív vagy fizikai ellenőrző tevékenységet.

A szabályozás kiegészült a kynológia szakterülettel, valamint az Erdőgazdálkodás tématerületen belüli számos új szakterülettel és a Vadkár-megelőzési és -érvényesítési tanácsadás tématerü-

lettel és azon belüli szakterületekkel.

Így a továbbiakban ezeken a területeken is elérhetővé válnak a szaktanácsadói szolgáltatást nyújtó szakemberek és szervezetek.

A korábbi rendelet alapján a NAK által nyilvántartásba vett szaktanácsadó az új rendelet hatálybalépését követően külön bejelentés nélkül folytathatja szaktanácsadói tevékenységét, és a NAK a szaktanácsadót a szaktanácsadói névjegyzékben feltünteti.

A jogosult szaktanácsadók és szaktanácsadó szervezetek listája a NAK honlapján érhető el.

• MAZUK VALÉRIA/NAK

Hasznos tanácsok a gyümölcsösök tél végi, tavaszi metszéséhez

A gazdálkodási év tervezésének időszaka lassan lezárul, és közeledve a tavaszhoz, a cselekvő időszak veszi kezdetét. Így van ez a gyümölcsöszt művelő gazdálkodó esetében is, akinek első fő munkafolyamatát a metszés jelenti.

A metszés a gyümölcsstermesztés sarkalatos pontja, hiszen szinte kizárólag a metszéssel szabályozzuk a fák méretét, a korona formáját, a termőrészek kialakulását, a rendszeres terméshozás biztosítását, továbbá a gyümölcs mennyiségét és minőségét is döntően befolyásolja. A metszés tudományos alapokon nyugszik, alapelvei a gyümölcsstermesztés fejlődésével a gyakorlati tapasztalatok, megfigyelések és a módszeres kísérletek kiértékelése során évszázadok alatt alakultak ki. A cikkben csak a legfontosabb gyakorlati ismereteket tudjuk a teljesség igénye nélkül megosztani.

A gyümölcsfák általános metszése a fák nyugalmi időszakában, a tél folyamán és tavasszal a rügyduzzadás-rügyfakadás időszakában kerül sor. A kemény fagyos időszakban azonban kerüljük a metszést. A gyakorlatban a téli időszakban az alma-termésűeket szokás metszeni, itt körtani problémáktól nem kell tartanunk. A csonthéjasok már sokkal érzékenyebbek a metszés idejére,

HIRDETÉS

esetükben lehetőség szerint a rügyfakadástól kezdjük a metszést, más különben a fa életét veszélyeztető kórokozók támadhatják meg, amelyek jellemzően annak fertőzését és korai pusztulását okozzák. Csonthéjasokat nyugodtan metszhetjük egészen a virágzásig.

A metszés technikai kivitelezését számos tényező befolyásolja. Az első és legfontosabb kérdés, hogy házikertben, szórványban lévő gyümölcsfát vagy ültetvényben, meghatározott térállásban elhelyezkedő fát metszünk. A szórványban lévő gyümölcsfát kicsit lazábban metszhetjük, viszont ültetvényben szigorú szabályok szerint kell metszenünk, különben a fákat nem tudjuk az adott térállásban megtartani. A következő elengedhetetlen tényező az adott gyümölcsfaj termőrészének és kialakulásának ismerete. Ezen tudás hiányában csak összevissza metszett fákat produkálunk, ami semmilyen célt nem szolgál.

A gyakorlatban három különböző metszsmódot különböztetünk meg.

Az első a koronaalakítás, amit fiatal 1–3 (4) éves fák esetében alkalmazunk, ahol az elsődleges szempont a megfelelő, szabályos koronaforma kialakítása, itt a termésnek másodlagos szerepe van, gyakorta el is kell távolítanunk. Az első évben erőteljesen metsszük a facsemetét, hogy megfelelő kihajtást kapjunk, aztán a következő évben már többnyire ritkító metszést végzünk, azaz nem vágunk bele a vesszőkbe, mert az újabb erőteljes kihajtásokat eredményez, ami feleslegesen sűríti a koronát. A koronaformának nem megfelelő vesszőket többől eltávolítjuk, csonkmentesen, így kevésbé kapunk újabb felesleges kihajtást. Sudaras koronaforma estén kerüljük a tengelyvisszametszést, azonban, ha túlzottan „megugrott”, akkor alsudarazzuk, azaz egy alsóbb helyzetű függőleges vesszőre metsszük vissza. A fenntartó metszést már a 3–4. évtől alkalmazzuk, ekkorra, ha jól csináltuk, a fánk végleges mérete és szabályos koronaformája kialakult. A fenntartó metszés gyakorlatilag ritkító metszést, illetve a letermett termővesszők eltávolítását jelenti. A koronában a vízszinteshez közeli helyzetű vesszőket válogatva hagyjuk meg visszametszés nélkül, mert ezen típusú vesszők rakódnak be a következő évben rövid termőrészekkel. A koronában az erőteljes felfeltörő, közel 1 méter hosszúságot is elérő ún. vízajtásokat, amelyek többnyire ág-töréspontokon keletkeznek, többől csonkmentesen vagy

kitörve, az alapi rügyeket kiszakítva távolítsuk el. Arra kell törekednünk, hogy a koronában közel egyenlő arányban legyenek visszametszés nélküli egyéves és termőrészekkel berakodott 2–3 éves vesszők. Azt is jó tudnunk, hogy a rövid és hosszú termőrészek virágzása nem egyforma, így a virágzáskori lehűléseknél kevésbé károsodik a fa. A csonthéjas őszibarack speciális abból a szempontból, hogy kizárólag egyéves termővesszőket hagyunk meg a koronában és törekedünk mindig a legalsó vázág és tengely közelben lévő éves termőrészre visszametszeni a letermett termővesszőt, így biztosítható a felkopaszodás mértékének csökkentése. Ha nincs spontán kihajtásunk, a későbbiek folyamán is érdemes rövid, 5–10 cm-es csonkot hagyni, ahol többnyire mindig kapunk megfelelő kihajtást. Ifjító metszést főleg házikerti viszonyok között, néhány felkopaszodott idős ág levágásával fiatalíthatjuk és szellősebbé tehetjük a koronát, ami a fényellátottságnak köszönhetően új termőrészeket hozhat.

A várhatóan márciusban újra megnyíló ültetvénytelepítési pályázat lehetőséget biztosít gyümölcsösök létesítéséhez, korszerűsítéséhez, így addig is további szakmai tartalmakkal tájékoztatjuk a tisztelt gazdálkodókat, amelyek a kamara honlapján a Tájékoztató Szolgáltatás és heti hírlevélben is elérhető lesz.

• KOMMA LÁSZLÓ/NAK

#AGRÁRPÁLYA
MENŐ SZAKMÁK EGY
MENŐ ÁGAZATBAN

▶ nak.hu/szakmai-infok/szakkepzes#agrardiak

Legyél TE is AGRÁRDIÁK!

Tudj meg többet a mezőgazdasági, erdészeti, kertészeti és élelmiszeripari szakmákról!

Precíziós Gazdálkodási és Agrárinformatikai

PREGA

KONFERENCIA & KIÁLLÍTÁS

Precíziós gazdálkodás
a szakmai alappillérektől
a komplex rendszerekig

Jelentkezzen
kedvezményesen!
www.PREGA.hu

2022. május 11-12.

**Szántóföldi
növénytermesztés:**

- vállalatirányítás
- talaj és termőképesség
- vetés és genetika
- tápanyag-gazdálkodás
- növényvédelem és növény-kondicionálás
- aratás és kapcsolódó műveletek
- szenzorok, mérések

Digitális Agrár Stratégia 2.0

- megvalósuló projektek
- digitális agrár szabályozási, támogatási és innovációs ökoszisztéma

**Precíziós gyümölcs-
és szőlőtermesztés**

**Indoor farming
és precíziós zöldségtermesztés**

**Precíziós állattenyésztés-
és állattartás: szarvasmarha, sertés,
szárnyas, hal, méh**

- telepírányítási szoftverek
- technológiai megoldások
- takarmányozási megoldások
- tartási rendszerek

Adattudomány a gyakorlatban

Digitális Élelmiszeripar

Szervezők:

Agroinform.hu

Fótámogató:

AXIÁL

Kiemelt szakmai támogató:

KITE

A termés ellensége a kártevő.
A pénz az infláció.

**NE HAGYJA,
HOGY AZ ÖN PÉNZE IS
KÁRBA VESSZEN.**

Bizza profikra
megtakarításait!

www.premium-vagyonkezes.hu

DIÓFA
PREMIUM VAGYONKEZELÉS

A baktériumtrágyák szerepe, felhasználási típusai

A mikrobiológiai oltóanyagokat legtöbbször baktériumtrágyaként emlegetik, pedig ez a fogalom meglehetősen félreérthető.

Noha egyszerűsítve baktériumtrágyaként emlegetik, a különböző formában, élő mikroorganizmusokat tartalmazó készítményeknél jóval többről van szó, mint adott mennyiségű és tápelemtartalmú trágyákról. A termékekben található törzsek légköri N₂-t kötnék meg, foszfort, káliumot mobilizálnak, hormonokat, enzimeket, biokontroll hatású vegyületeket vagy talajszerkezet-építő poliszacharidokat (cukrok) választanak ki, amelyek mennyisége előre nem meghatározható. Saját biológiai aktivitásuk mellett az őshonos mikroflóra stimulálásával sokkal összetettebb és sokrétűbb módon fejtik ki a hatásukat.

gomba és újabban talajalga alapú termékek is elérhetőek a hazai piacon. Az előbbieken felsorolt, ökológiai gazdaságban is használható mikrobiológiai készítmények több tekintetben is különböznek a mezőgazdaságban általánosan használatos, a vegyipar által előállított hagyományos inputanyagoktól (pl. műtrágya, növényvédőszer).

Ahhoz, hogy a pl. baktériumok a talajban életben maradjanak, populációjuk növekedjen, a felhasználás céljának megfelelő feladatukat ellássák, szükséges:

- levegő (hozzáférhető oxigén)
- nedvesség
- táplálék (elsősorban szerves tápanyag)

te szintén hatással van az oltóanyagok mikroorganizmusaira.

A mikrobáktól sem több, sem kevesebb nem várható el, mint az élővilág más tagjaitól, azaz

- önfenntartás – táplálkozás, életfolyamatok (pl. légzés)
- létfenntartás – szaporodás, önvédelem
- környezeti interakciók – alkalmazkodás, anyagcsere

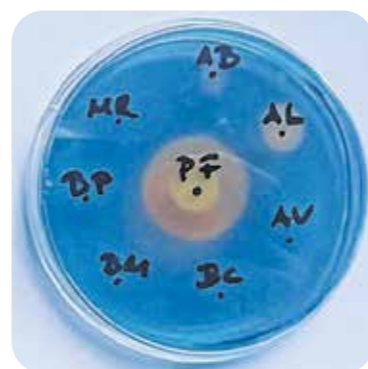
A fent felsorolt (élet)tevékenységek „mellékterméke”, hogy a talaj biológiai minősége olyan mértékben változik meg, amely a növénytermesztés számára már hasznos mértéket jelent.

A mikrobák a talaj ún. táplálékhalójának fontos elemei. Elsősorban az elhalt növényi maradványok lebontásában játszanak fontos szerepet, amelynek során a cellulóz, a lignocellulóz, a hemicellulóz, a pektin és a lignin bontásával cukor keletkezik, amelyet aztán a talajlakók közössége fogyaszt el. (A nehezen vagy nem lebontható maradványokból a talaj értékét meghatározó humusz épül.) Egyéb lényeges táplálékforrásuk a növények gyökerei által kiválasztott szerves anyagok, amelyet elfogyasztva és átalakítva majd visszajuttatnak a gyökérzónába, de most már a növény számára szükséges formában (pl. hormonok, vitaminok, enzimek).

Ez a fajta „anyagcsere” a rizoszféra (gyökérkörnyezet) lakói, elemei együttélésének eredménye.

A környezeti interakciók másik formája, hogy a gyökér által kiválasztott táplálék fejében a növény számára szükséges anyagot biztosítanak a mikrobák, pl. foszfort, káliumot mobilizálnak.

Különleges „szolgáltatása” a talaj mikrobáinak az ún. mikrobiológiai önvédelem vagy biokontroll.

A Petri-csészében lévő törzsek sziderofórtermelő képességét és annak intenzitását jelzik a rizoszfin ún. kioldási zónák

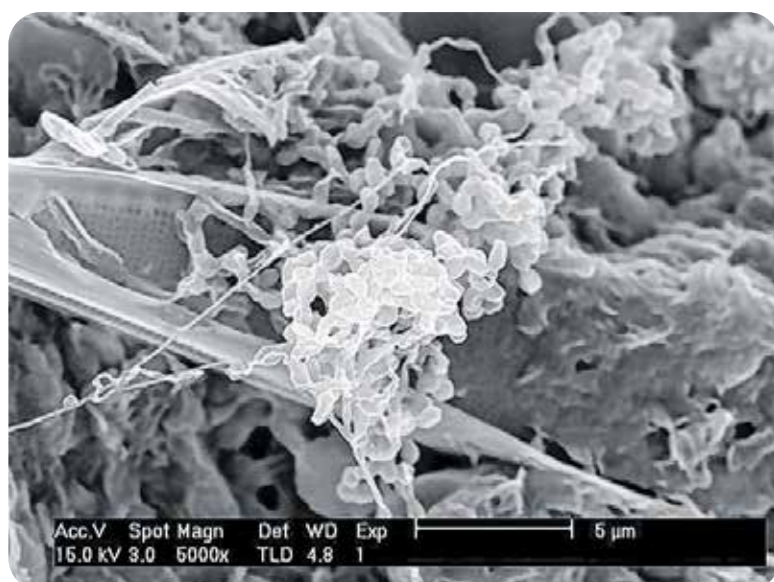
Ennek során a mikroorganizmusok saját magukat, életterületüket és táplálékforrásukat védik meg a talajban élő káros szervezetektől.

A védekezés jól bevált módja olyan másodlagos anyagcsere-termékek termelése, mint például antibiotikumok vagy sziderofór vegyületek. Ez utóbbiak kelatizálva megkötik a gyökérzónában a Fe³⁺ iont, amely a kórokozók számára azok szaporodásához és egyes enzimeik működéséhez elengedhetetlen. A megkötött vasat azután a növény számára adják tovább a gyökérén keresztül. A cellulózbontó törzsek is végeznek biokontroll tevékenységet, az elhalt növényi részeket táplálkozó káros mikroszervezetek életterét csökkentve a szerves anyag bontásával.

A talajoltó anyagok számunkra hasznos tevékenységeit, az ún. kumulatív (összegzett) hatásait a következőképpen csoportosítjuk:

1. felvehető tápelemek biztosítása (nitrogénkötés, ill. tápelem-mobilizálás)
2. biológiailag aktív szerves anyagok termelése (enzimek, vitaminok, hormonok, aminosavak stb.)
3. biokontroll (pl. sziderofórok, antibiotikum termelése)
4. talajszerkezet-építés
5. cellulózbontás

• NAK

A készítményekben hasznos, ún. PGPR (növényi növekedést támogató talajbaktérium – lásd fotó [soilnet.com]) baktériumtörzsek találhatók, amelyek megfelelő körülmények között könnyen szaporíthatók. A baktériumokat tartalmazó oltóanyagok mellett hiperparazita gomba, arbuskuláris mikorrhiza

- megfelelő hőmérséklet
- megfelelő pH
- megfelelő sótartalom (ill. a makro-, mezo- és mikroelemek által biztosított megfelelő ozmotikus körülmények)

Az őshonos szervezetek száma és összetétele, illetve a talajban található mérgező anyagok jelenlé-

Minden helyre a legjobbat!

Minden termőhelynek megvan a maga sajátossága. Éppen ezért a termelőnek pontosan ismernie kell azt, hogy milyen típusú és éréscsoportú hibridre van szüksége az adott területben rejlő potenciál maximalizálásához.

Az RAGT Vetőmag Kft. pedig a széles körű, rendkívül magas terméspotenciálú kukoricáival a legjobb partner abban, hogy az elmúlt években országosan beállított 280–300 darab kísérleti helyszínén szerzett helyspecifikus tapasztalatai alapján megkönnyítse a helyes választást.

Az alábbiakban összegyűjtöttünk olyan különböző éréscsoportú hibrideket, amelyek az elmúlt években a legjobban teljesítettek az ország különböző régióiban.

Észak-dunántúli régió:

A régióban nemcsak termőtájként, hanem egy-egy táblán belül is rendkívül változatos termőtalajjal találkozhatunk. A heterogén körülmények között legjobban működő, kipróbált hibridek a következők:

A RÉGIÓBAN AJÁNLOTT LEGJOBB HIBRIDEK	ÉRÉSCSOPORT	GYENGE ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS	JÓ ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS
RGT TEXERO	FAO 370–380	10,33–11,20 t/ha	16,24–16,59 t/ha
RGT URBANIX	FAO 450	10,10–11,73 t/ha	15,17–17,92 t/ha
RGT MEXINI	FAO 490	10,66–12,01 t/ha	14,08–15,97 t/ha

Észak-alföldi régió:

A hajdúsági löszsel feldett hordalékkúp síkság túlnyomó többségében mészlepedékes és réti csernozjom talajai az ország talán legjobb adottságait kínálják a kukoricatermesztők számára. Ugyanakkor nem feledkezhetünk meg a térség nyírségi kistájainak gyenge termékenységű kovárányos barna erdő, valamint futóhomok talajairól sem. A régió legjobban működő hibridjei az alábbiak:

A RÉGIÓBAN AJÁNLOTT LEGJOBB HIBRIDEK	ÉRÉSCSOPORT	GYENGE ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS	JÓ ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS
RGT AUXKAR	FAO 310	9,43–9,67 t/ha	10,52–11,13 t/ha
RGT ALEX	FAO 370–380	10,18–10,84 t/ha	11,12–13,60 t/ha
RGT URBANIX	FAO 450	10,48–11,55 t/ha	14,36–16,29 t/ha

Vetőmagjainkról bővebb információt a következő elérhetőségeken kaphat: www.ragt-vetomag.hu; tel: 22/500-121

Dél-alföldi régió:

Az utóbbi évek drasztikusan kevés csapadékkellátása, amely gyakori hosszán tartó aszályokat eredményez, egyre jobban leszűkítik a régióban sikerrel alkalmazható kukoricahibridek számát. Az itt gazdálkodók jellemzően a hosszabb érésidőjű, aszálytűrő hibrideinket kedvelik jobban, amelyek a következők:

A RÉGIÓBAN AJÁNLOTT LEGJOBB HIBRIDEK	ÉRÉSCSOPORT	GYENGE ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS	JÓ ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS
RGT ZANETIXX	FAO 360	9,78–10,25 t/ha	10,84–12,56 t/ha
RGT PHILEAXX*	FAO 380	10,33–11,74 t/ha	14,92–16,30 t/ha
RGT MEXINI	FAO 480	11,90–13,09 t/ha	15,23–16,44 t/ha

* RGT PHILEAXX éréscsoportjában most már második éve kiválóan teljesítenek az RGT PALAWAN (FAO 390), RGT PRODUXXION (FAO 400) nevű új generációs hibridek.

Közép-magyarországi régió:

A kevés csapadék és a gyenge humusztartalom következtében a helyenként „életlennek” mondható talaj az erős szelek hatására folyamatosan rongálódik. Ezek között a körülmények között csak a legstabilabb, legmagasabb stressztűrési hibrideink jöhetnek szóba, amelyek a következők:

A RÉGIÓBAN AJÁNLOTT LEGJOBB HIBRIDEK	ÉRÉSCSOPORT	GYENGE ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS	JÓ ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS
RGT ZANETIXX	FAO 360	9,23–10,36 t/ha	10,54–12,40 t/ha
RGT TEXERO	FAO 370–380	10,51–11,75 t/ha	12,47–13,30 t/ha
RGT MEXINI	FAO 480	11,47–12,98 t/ha	13,00–13,27 t/ha

Dél-dunántúli régió:

Évről évre egyre nagyobb problémát jelent a rezisztens fenyércirok (Sorghum halepense) megjelenése. Szerencsére a gyom ellen már sikerült egy kiforrott, ugynevezett DUO System technológiát kidolgozni. Ehhez pedig RAGT Vetőmag Kft. mint a hazai DUO hibridek (herbicid rezisztens) eladásában piacvezető nemesítőház, széles hibridválasztékkal kínál megoldást. Ugyanakkor azon gazdálkodók számára, akiknél a fenyércirok nem okoz gondot, a következő hagyományos gyomirtású hibrideket javasoljuk:

A RÉGIÓBAN AJÁNLOTT LEGJOBB HIBRIDEK	ÉRÉSCSOPORT	GYENGE ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS	JÓ ADOTTSÁGÚ TERÜLETEN ELÉRT LEGJOBB TERMÉS
RGT ALEX	FAO 370–380	10,51–11,67 t/ha	11,12–13,60 t/ha
RGT URBANIX	FAO 450	10,90–12,08 t/ha	15,36–15,82 t/ha
RGT HUXO	FAO 490	11,00–12,13 t/ha	15,50–16,02 t/ha

Velkei József: kiemelt figyelmet kell fordítani a magyar lótenyésztésre

A Magyar Lovassport Szövetség Fogathajtó Szakága tisztújító közgyűlést tartott idén január közepén a Nemzeti Lovardában. A szakbizottság elnöki pozíciójáért Velkei József, a NAK Pest megyei elnöke is indult, és sikerrel pályázott.

– **Kikkel fog együtt dolgozni a fogathajtók helyzetének javítása érdekében és mit tart a e téren a legfontosabb feladatnak?**

– Az előzményekhez hozzátartozik, hogy Mondok József váratlan halála után az elnöki pozíciót egy évig Lázár Vilmos, a Magyar Lovassport Szövetség elnöke töltötte be, ügyvezető elnökként. A tisztújító szavazáson 88 szavazatot kaptam, a másik elnökjelölt Szabó László volt, ő 76 szavazatot kapott a 164 megjelent egyesületi képviselőtől. Ez igen szép és szoros verseny volt, és az is komoly eredmény, hogy 177 egyesületnek volt szavazati joga, és ilyen sokan leadták a voksukat. Látszik, hogy az egyesületek aktívak, érdeklődőek, szeretnének tenni a jövőért, hiszen a legeredményesebb hazai lovas szakágról (Európa- és világbajnokságokon 109 érem, 48 arany, 31 ezüst és 30 bronz) beszélünk, így kiemelt feladat, hogy a fogathajtás pozícióját megőrizzük, renoméját tovább emeljük. A bizottság tagjai Katona Balázs, Lázár Zoltán, Szabó László és Tóth Ferenc lettek.

– **Hogyan látja a Pest megyei lovaséletet?**

– Szerencsére a főváros körül sok a szolgáltató, amelyek közel vannak a potenciális célközönséghez, vannak iskolák, óvodák, ahol már folyik az ifjúság lovas dolgokkal való megismertetése. A sportélet aktív, az agglomerációban sok a lovarda, sok kisgyerek jár lovagolni, néhányuk hajtani.

– **Mivel lehetne javítani a lóartort, lovas szolgáltatók helyzetét?**

– A lóval, lovagoltatással, lovas szolgáltatásokkal foglalkozó vállalkozásokat úgy lehet segíteni, ha a fiatalokkal időben megismertetjük az állat szeretetét, a lóval való megfelelő bánásmódot, és fejlesztések kapcsán segítjük azokat, hogy a tanulni vágyók minél színvonalasabb környezetben, a természeti erőknél kevésbé kitéve tudjanak részt venni a foglalkozásokon. Nagyon fontos az állatok megfelelő elhelyezése, de hasonlóan fontos, hogy a lovasok rendelkezésére álljon szociális helyiség, öltöző, akár fedeles lovarda, amely nagyban növeli az edzések tervezhetőségét, így kiszámíthatóbb bevételt biztosíthat a lovardák számára. Érdemes tehát figyelni továbbra is a vidékfejlesztési támogatásokra, amelyeken belül bizonyára a jövőben is lesz a turizmushoz, állattartó telepekhez, mezőgazdasági tevé-

Életrajz

Velkei József 56 éves, felsőfokú végzettségekkel rendelkező agrárszakember. Pest megyében, Nagykátán született, ahol jelenleg is él feleségével és három gyermekével. Tanulmányai befejezése után a nagyüzemi mezőgazdaságban kezdett dolgozni. A rendszerváltozás első éveiben az agrár-államigazgatásban helyezkedett el. Különböző vezető beosztásokat töltött be a Pest Megyei Földművelésügyi Hivatalban, a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalban, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalban, valamint a Kormányhivatalban egészen 2017-ig. Ekkor a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Pest megyei és fővárosi szervezetének elnökévé választották. Azóta az elnöki feladatai ellátása mellett a családi gazdaságában is dolgozik. A fogathajtást az 1999. évi kecskeméti kettősfogathajtó világbajnokságon tapasztaltak hatására kezdte el. Hosszú évekig C és D kategóriában versenyzett, kettős- és négyesfogaton.

2014 országos C döntő: kép a családi albumból

kenységek diverzifikációjához kapcsolódó felhívás. Az utánpótlásképzés alapja is az érdeklődő fiatalság, ezért minden szakág – így a fogathajtás is – csak nyerhet azzal, ha a gyerekek betekintést nyerhetnek a lóhoz kapcsolódó tevékenységekbe (pl. lóápoló képzés), lovas munkákba (pl. szakdedző, túravezető, lovastanár) és lovas sportokba.

– **Miben látja a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) szerepét a szakág szempontjából?**

– A NAK fontos részt vállal abban, hogy a gazdálkodó szervezeteket megfelelően tájékoztassa, hogy a duális képzés keretein belül miként biztosíthatják a tanulóknak a munkatapasztalatok megszerzését. Ezen túl 2015 óta segíti a gyakorlati képzőhelyeket azzal, hogy teljes körű felelősségbiztosítási konstrukciót dolgozott ki, és át is vállalja a csoportos tanuló felelősségbiztosítás díját. A magyar lótenyésztésre kiemelt figyelmet kell fordítani, szeretnénk a hagyományos fajták egyedeit minél többször, minél szélesebb körben vizionálni a versenyeken és a szolgáltató szektorokban. Ezzel a tenyésztők is segítik az utánpótlást, segítik a lovasokat és hajtókat a tanulásban. A kamara közreműködő lehetne abban is, hogy aktívan kommunikál a felsőfokú képzőintézményekkel, hogy megfelelő szakemberek álljanak az érdeklődők és jövőbeli potenciális szolgáltatók, valamint versenyzők rendelkezésére: magasan képzett lovastanárok, hippológusok, lovasdedzők.

• PETŐ KRISZTINA/NAK

2022 TAVASZÁNAK KULCSKÉRDÉSE A REPCE-FÉNYBOGÁR ELLENI VÉDEKEZÉS

A tél múlásával, lassan aktuálissá válnak a repce tavaszi növényvédelmi teendői; védekezni kell a szárományosok, majd a virágbimbók megjelenésével a repce-fénybogár ellen.

Repce-fénybogár (*Meligethes aeneus*) és kártétele

A repce-fénybogár által okozott kár akár 0,4-0,7 t/ha mértékű is lehet, mely a jelenlegi felvásárlási árakon számolva egy cseppet sem elhanyagolható mennyiség. A hatékony és eredményes védekezéshez az FMC az **Avaunt® 150 EC rovarölő szert ajánlja.**

Mind a magyarországi, mind nemzetközi vizsgálatok igazolták, hogy az **Avaunt® 150 EC** rovarölő szerrel történt kezelések során **csak és kizárólag érzékeny** fénybogár populációkat találtak. Ez azt jelenti, hogy az **Avaunt® 150 EC** indoxakarb hatóanyaga képes a legmegfelelőbb választ adni a termelők által támasztott elvárásokra: a fénybogár-populációk megfelelő gyérítésére.

Az FMC tapasztalatai szerint és szántóföldi vizsgálatok alapján a fénybogár egyedek

Avaunt® 150 EC hatékonyságvizsgálati eredmények, 2017

A növényvédő szereket biztonságosan és felelősséggel használja! Kérjük, mindig kövesse a készítmény címkéjén leírtakat annak alkalmazásakor! Az ® jellel jelölt termékek az FMC Corporation vagy leányvállalatainak márkanevei.

betelepülésének időszakában, a repce rejtett- vagy zöldbimbós fenológiájában kijuttatott **Avaunt® 150 EC** 170 ml/ha dózisában az időjárástól függetlenül, 8-10 napos tartamhatásával megvédi a repcét a jelentősebb fénybogár-kártételtől.

Normál évszabványban a zöldbimbós állapotól a virágzás kezdetéig eltelt időt „**lefedni**” az **Avaunt® 150 EC** tartamhatása, ezzel egy károsításmentes virágzat kialakulását segíti elő. Később a virágbimbók felnyílásával a fénybogár egyedek pollenhez jutva megiszúznak, mint repce károsítók.

Az **Avaunt® 150 EC** kontakt- és gyomorméreg, a hatékony védekezés feltétele: a fénybogár betelepülésekor, legkésőbb a repce zöldbimbós állapotában történő permetezés elvégzése. Ilyenkor a virágzatot károsító egyedek az első harapásukat követően 2-4 órán belül lebénulnak, károsításuk megszűnik, majd tartalék tápanyagaik függvényében néhány napon belül elpusztulnak.

Az Avaunt® 150 EC tulajdonságai:

- érzékenyek rá a repce-fénybogár populációk;
- 8-(10) napos tartamhatása van;
- gyors a károsításblokkoló hatása;
- bimbós állapotban történt permetezés után a kinyíló virágot látogató méhek nem károsodnak;
- jól keverhető pl. Komplex Kénesbőr™ lombtrágyával és RhizoMagic™ növénykondicionáló szerrel is

FMC-Agro Hungary Kft.

További információk:
www.fmcagro.hu/avaunt

Nagy István: célunk a modern agrárgazdaság és az élhető vidék megteremtése

A magyar mezőgazdaság, élelmiszeripar és a vidéki területek az elmúlt évtizedben látványos fejlődésen mentek keresztül. Az agrártermelés és export, a termelékenység mutatók, illetve a vidéki településkép és életminőség növekedése is jól szemléltetik ezt a kedvező folyamatot – mutatott rá Nagy István agrárminiszter a NAKlapnak adott interjúban.

– Mikor fogadhatja el az Európai Bizottság az új közös agrárpolitika-hoz hazánk által benyújtott stratégiai tervet?

– Hadd emeljem ki, hogy a magyar KAP stratégiai terv elkészültét precedens nélküli összefogás és közös munka előzte meg, az agrárkamara, a szakmai szervezetek és a minisztérium együttes erőfeszítései eredményeképpen állt össze és került végezésre 2021 végén. Ennek köszönhetően a terveink összhangban vannak a magyar agrárgazdaság, a vidéki térségeink érdekeivel és meggyőződésem szerint történelmi fejlődési lehetőségeit biztosítanak. A különböző tagállamok tervei tekintetében – ebből kifolyólag a magyar terv esetében is – az Európai Bizottság azt kommunikálja, hogy csak az idei év második felében fognak megtörténni a jövőhagyások.

– Mit remélhetnek az új KAP-tól a gazdálkodók, miként lehet kiküszöbölni a Farm to Fork stratégiában lévő veszélyeket?

– Kétségtelen tény, hogy a 2023 és 2027 közötti Közös Agrárpolitikában kiemelt kérdés a természeti erőforrások megőrzése és a klímaváltozás mérséklése. Erre vonatkozóan és általában véve a „Termőföldtől az asztalig” stratégia kapcsán az álláspontunk egyértelmű: a teremtett világunk megóvása mellett a gazdák versenyképességét is meg kell őriznünk. A környezeti fenntarthatóság nem biztosítható a gazdasági és társadalmi fenntarthatóság nélkül, de ez fordítva is igaz.

Több olyan nem hivatalos hatástanulmány is napvilágot látott,

amely megerősíti, hogy a stratégia egy az egyben történő végrehajtása súlyos gazdasági következményekkel járna: a termelés csökkenéséhez, az élelmiszerárak drasztikus emelkedéséhez vezetne. Ezzel pedig a zöld átmenet árát a lakossággal és a gazdákkal fizetné meg Brüsszel. Fontos fegyvertény, hogy a Közös Agrárpolitikai stratégiai tervekben és a mögöttük álló tagállamokon jogilag nem kérhetőek számon a hatásvizsgálatok nélkül, íróasztal mögött megszületett célszámok.

Mi az új KAP-ban a rendelkezésre álló forrásaink felét gazdasági fejlesztésre kívánjuk fordítani, harmadát pedig a környezet- és klímavédelemhez kapcsolódó programokra, ami a korábbi időszak dupláját jelenti egyébként. Ez is mutatja elkötelezettségünket a környezeti fenntarthatóság szakmai alapú és reális elérése érdekében.

– A következő években soha nem látott forrás érkezik az élelmiszer-gazdaságba. Hogyan lehet ezt hatékonyan elkölteni? Mely ágazatok fejlesztését lenne érdemes preferálni?

– Nemcsak a jövőről, hanem a mostani időszakról is érdemes beszélni. A kormány által a vidékfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódóan biztosított 80 százalékos mértékű nemzeti kiegészítő finanszírozás tette lehetővé, hogy már tavaly mintegy 1500 milliárd forint értékben írjunk ki pályázatokat, ennek is 70 százalékát beruházásokra. Ennek révén már most közel 800 milliárd forint értékben hoztunk támogató döntéseket.

Ha pedig előretekintünk, akkor mi a stratégiai tervünkben a még ren-

delkezésre álló több mint 2850 milliárd forintnyi vidékfejlesztési támogatás több mint felét szeretnénk a mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztéseire fordítani. Építünk a mostani pályázati csomagunk tapasztalataira, amely a visszajelzések alapján találkozott az ágazat igényeivel és a gazdálkodók fejlesztési szándékaival.

fagyasztott és konzervzöldség-feldolgozásban vagy éppen a tejtermékek előállításában. A jövő feldolgozó támogatásai kapcsán hangsúlyosan kívánjuk ösztönözni a termelőkkel tartós piaci kapcsolatban álló vállalkozások vagy éppen maguk a termelők együttműködéseinek fejlesztéseit. Számítani fog az exportképesség és a digitalizáció minél magasabb fokú alkalmazása. A mezőgazdaság esetében a nagyobb hozzáadott értéket teremtő technológiai megújulás ösztönzését és az alapanyag-termelés biztonságának megteremtését fogjuk szem előtt tartani továbbra is.

– Mindezen célok az egekbe szökő műtrágyárák mellett is elérhetők?

Az egyik legfontosabb irányt kiemelve, 2023-tól 480 milliárd forint további fejlesztési forrás kihelyezését tervezük az élelmiszeriparban. Nagy perspektívát látunk a baromfifeldolgozásban, a

– Látni kell, hogy noha a szélsőjobbtól a szélsőbalig összefogott ellenzék minden nyilatkozatában a vidéket sérti és olyanokkal fog össze, akik a gazdálkodókat károsították meg milliárdokkal, ez csak

mellékszál a vidék életében. Konkrétabban fogalmazva, az ellenzék miniszterelnök-jelöltjét támogató Bige László, a Nitrogénművek Zrt. tulajdonosa, aki kartellezésével súlyosan megkárosította a gazdákat, nem valószínű, hogy esélyt kap arra, hogy e tettét megússza. Legálábbis nagyon reméljük, hogy a szavazás idején a vidék nem felejt és meghozza a helyes döntést.

– A legfrissebb statisztikai adatok azt mutatják, hogy tavaly tovább nőtt az agrártermékek súlya a külkereskedelmi egyenlegben. Véleménye szerint minek köszönhető ez az eredmény?

– Valóban a mezőgazdaság és az élelmiszeripar erősödését jelzi az is,

gazdaság külkereskedelmi többletéből rekordértéket ért el. Ez azt jelenti, hogy az agrártermékek külkereskedelme nélkül negatív lett volna a nemzetgazdaság külkereskedelmi mérlege. Ez a számunkra kedvező folyamat is jelzi, hogy 2010 óta jelentős mértékben fejlődött az agrárgazdaság a magyar gazdák, élelmiszeripari vállalkozások és a kormány közös munkájának köszönhetően. A megkezdett fejlesztési programok, a korábbi kedvező piaci tendenciák és finanszírozási lehetőségek kihasználása segítette az ágazatot az eddigi fejlesztési pálya elérésében.

– Egyébként tízéves távlatot tekintve, meglátása szerint miben sikerült előrelépni a magyar vidék szempontjából?

– A vidéki gazdaság gerincét adó mezőgazdaság és élelmiszeripar, valamint a vidéki infrastruktúra és településkép látványos fejlődésen mentek keresztül, ami kedvezően hatott a vidéki életminőségre. A Magyar Falu Program és a Vidékfejlesztési Program települési szolgáltatások színvonalát emelő támogatásai, a vidéki térségeink megközelíthetőségét ugrásszerűen javító infrastrukturális beruházások vagy a munkahelyeket teremtő, megtartó gazdasági fejlesztések mind-mind közrejátszottak abban, hogy büszkén nézhetünk vissza az elmúlt évtizedben végzett közös munkára. A vidéki térségek egyre vonzóbbá válnak a fiatalok számára is. A változást jól szemlélteti, hogy míg 2010-ben több mint 21 ezer fővel többen költöztek el a 10 ezer főnél kevesebb lakossal rendelkező településekről, mint költöztek oda, 2020-ban már 21 ezer fővel meghaladta a vidékre költözők száma az elvándorlókat.

– A vidéken maradás, a generációváltás sikeres lezajlása az agrárium egyik legfontosabb kérdése, ebben milyen a kormány stratégiája, az érintettek milyen segítségben reménykedhetnek?

– Szabályozási, adópolitikai és támogatási eszközökkel egyaránt ösztönözni kívánjuk az ágazat generációs megújulását, ebben a kérdésben is szorososan együttműködünk az agrárkamarával. A mezőgazdasági östermelőket és családi gazdálkodókat érintő szabályozási és adózási környezet megújult 2021-ben, amelynek eredményei az ideai adóbevallási időszakban realizálódnak. A változások legfontosabb eredményeként elmondható, hogy 2021-től kezdve 406 ezer östermelő személyi jövedelemadó-terhelése csökkent és vált egyszerűbbé. A 2021 végén elfogadott, az agrárgazdaságok átadásáról szóló törvénnyel a gazdálkodó életében történő gazdaságátadáshoz kapcsolódó adminisztrációs terhek könnyítését valósítjuk meg. Az átadás minél gördülékenyebbé tétele érdekében rendezzük a földtulajdonjogának és használatának megszerzésére, a hatósági engedélyek módosítására, a szerződések átruházására, az adó- és társadalombiztosítási kérdések rendezésére, továbbá a pályázatok, támogatások átadására-átvállalására vonatkozó kérdéseket.

Az ágazat fiatalításához nélkülözhetetlen a versenyképes és kiszámítható jövedelem biztosítása. A fiatal gazdálkodók többlet területalapú támogatásban részesülnek, ami közvetlenül is ösztönzi az ágazat fiatalodását. A termelői generációs megújulást szolgáló intézkedéseket a Vidékfejlesztési Programban a Fiatal Gazda Tematikus Alprogramban külön forráskezeléssel is segítette. A 2023–2027-es időszakban továbbra is alkalmazni kívánjuk valamennyi korábbi intézkedésünket. Új elemként jelenik meg terveink szerint a gazdaságátadás támogatása, amely célja, hogy a nyugdíjkorhatárhoz közel álló gazdálkodók mezőgazdasági üzemait fiatalabb gazdálkodók vegyék át, ezzel tovább segítve a generációs megújulást. Szintén tervezzük, hogy az ilyen és ehhez hasonló gazdaságátadásban részt vevők különböző támogatások, például beruházási

támogatások esetében többlettámogatásban részesülhessenek.

– Lát esélyt arra, hogy az egy hektárra jutó termelékenységben megközelítsük a fejlett uniós tagországokat?

– Eddig is jelentős eredményeket értünk el ezen a téren. A magyar mezőgazdaság területi termelékenysége 2010 óta két és félszeresére emelkedett, ezzel az EU-hoz viszonyítva aránya 41-ről 66 százalékra emelkedett. Véleményem szerint a következő években a mezőgazdaság modernizációjára rendelkezésre álló, soha nem látott nagyságú források történelmi lehetőséget kínálnak az ágazat versenyképességének és termelékenységének a fejlesztésére. Fontosnak tartjuk, hogy a beruházásokon túl az innovációt és a tudásátadást, valamint a termelők közötti, illetve a termékpályá mentén együttműködéseket is támogassuk. Biztatom a gazdákat, hogy éljenek a lehetőségekkel. Reményeim szerint a következő években dinamikus felzárkózási pályán lesz a magyar mezőgazdaság és 2030-ra megközelíti a nyugat-európai országok szintjét a területi termelékenységére.

– Összességében meglátása szerint Magyarország előre megy?

– Véleményem szerint, amint a fent leírtak is jelzik, a magyar mezőgazdaság, élelmiszeripar és a vidéki területek az elmúlt évtizedben látványos fejlődésen mentek keresztül. Az agrártermelés és export, a termelékenység mutatók, illetve a vidéki településkép és életminőség növekedése is jól szemléltetik ezt a kedvező folyamatot. A következő évek tervezett intézkedésekkel, amelyeket a Megújuló vidék, megújuló agrárium programban foglalunk össze, ennek a tendenciának az erősítését, egy modern XXI. századi agrárgazdaság létrehozását és a vidéki területek megújítását célozzuk meg. Bizom benne, hogy Magyarország előre megy ezen az úton és folytatjuk a közös munkát.

• DÉNES ZOLTÁN

Innovatív megoldások az AGROmashEXPO szakkiállításon

Robbanásszerű fejlődésen megy keresztül a mezőgazdaság, az agrár-digitalizáció alapvetően változtatja meg az eddigi gazdálkodói gyakorlatot.

Testközelből is megtapasztalható volt az agrárium digitalizációs fejlődése a január 26–29. között, több száz kiállító részvételével megrendezett 40. AGROmashEXPO agrár-szakkiállításon, ahol mezőgazdasági gépek, díjnyertes termékek, technikai innovációk és színvonalas szakmai programok kavalkádja várta az érdeklődőket. A rendezvényre kilátogatók közelebbről is megismerkedhettek a legújabb trendekkel, a legizgalmasabb fejlesztésekkel, technológiákkal.

A kiállításon a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara is képviselte magát. Györffy Balázs, a NAK elnöke a szakkiállítás megnyitóján hangsúlyozta: a kamara kiemelten fontos feladatának tekinti, hogy az újításokat minél közelebb vigye a magyar gazdálkodókhoz. Mindezt elsősorban annak érdekében, hogy a kamara tagjai javíthassák termelékenységüket, eredményességüket. Kiemelte, hogy rendkívüli fejlődés tapasztalható az agráriumban, főképp ahhoz képest is, hogy a gazdálkodók évszázadokon át ugyanazt a tudást adták át generációról generációra. Hozzátette, az agrár-digitalizáció terén a NAK TechLab, a kamara hosszú távú innovációs programja is a gazdálkodás szerkezetváltását és modernizációját hivatott elősegíteni.

Ha pedig innováció és agrárdigitalizáció, akkor a kamara standja se szólhatott másról. A magyar mezőgazdaság digitális modernizációjá-

ra fókuszáló NAK TechLab agrár startup program célja, hogy a leginnovatívabb megoldások megtalálják helyüket a hazai agráriumban. A NAK TechLab hazánk első és egyetlen agrár startup programja, 2019-es alapítása óta több mint 50 agrártechnológiai startup fejlesztésében segédkezett, amelyből számos kézzelfogható, a szektor számára jól használható új szolgáltatás, megoldás jött létre. A kiállításon a program három kiemelkedő csapata is megmutatta magát a

nagyközönségnek. A NAK TechLab standjánál kiállított három agrárdigitalizációs megoldás – Grainmonitor, Proofminder, PigBrother – növeli a gazdálkodók hatékonyságát és elősegíti a fenntartható gazdálkodást.

A GrainMonitor „precíziós tárolást” valósít meg okos gabonaszondájával. Az egyedülálló megoldást tárolásakor lehet használni a termény felügyeletére. A gabonaszonda használatával minimalizálni

lehet a tárolás során bekövetkező problémák kockázatát.

A PigBrother innovatív vállalkozás küldetése, hogy a hízóállatoknál biztosítsa a súlynövekedés pontos tervezhetőségét, optimálisan felhasználja a rendelkezésre álló erőforrásokat, valamint előre jelezze a befolyásoló külső környezeti vagy belső, élettani jelenségeket, amelyek kihatással vannak a súlygyarapodásra. A PigBrother szolgáltatása egy képfelismerő szoftver segítségével napi gyakorisággal képes megbecsülni a sertések súlyát, ezzel elkerülve például a többletsúlyt vagy a szemre becslés pontatlanságát.

A Proofminder pedig egy olyan mesterséges intelligencián alapuló platformot fejlesztett ki, amely a precíziós gazdálkodásban segíti a gazdákat növény, illetve levél szintű konkrét, gyakorlati döntéstámogatással – általános ajánlások helyett.

Mindemellett a NAK standon a négy nap során végig szakértő kollégák várták az érdeklődőket, akiknek részletes szakmai tájékoztatást nyújtottak.

• NAK

Országos ifjú gazda szakmai napot tartott a Magosz

Az első országos Magosz ifjú gazda szakmai napot idén január végén rendezték meg a martonvásári Brunszvik-kastélyparkban található Agrártudományi Kutatóközpontban.

A rendezvény résztvevőit a kutatóközpont főigazgatója, dr. Vida Gyula fogadta. Az eseményt Jakab István, a Magosz elnöke, az Országgyűlés alelnöke, Süle Katalin, a NAK országos alelnöke, valamint Sándorfy András, a Marton Genetics ügyvezetője nyitották meg. A szakmai nap hagyományteremtő céllal jött létre, hogy felkérje a kihívásokra a ma fiataljait, a jövő élelmiszer-előállítóit a legjobb szakemberek, illetve a legfrissebb kutatási, gyakorlatba ültethető eredmények segítségével.

Süle Katalin, a NAK általános alelnöke köszöntőjében kiemelte, hogy nemrég még ő maga is fiatal gazda volt, így személyes tapasztalatai is megerősítik benne, hogy ezek a rendezvények, összejövetelek kiváló lehetőséget biztosítanak a tanulásra. Legyünk büszkéek arra, amit teszünk, hogy gazdák vagyunk! Tegyük érte, hogy az élet minden perce öröm legyen nekünk, agrárosoknak és ne felejtjük el, hogy a NAK és a Magosz mindenben támogatja a most fiataljait, a jövő gazdáit.

Nagy Attila, az AM főosztályvezetője a pályázati aktualitások és a KAP stratégiai terv fiatal gazdákat érintő lehetőségeiről és eredményeiről számolt be röviden. A KAP II. pillér vonatkozásában a fiatal gazdák induló támogatása némiképp változik majd. Az alaptámogatás mellett megjelenik egy beruházási

támogatás, amitől a gazdálkodásban maradási arány növekedését remélik. Fontos újítás, hogy 2023-tól a gazdaságátadási törvénnyel párhuzamosan bevezetnek egy ún. „FIG csomagot”, ami a gazdaságátvevőt és a gazdaságátadót is külön pályázat keretében támogatja a

ketjük között létrejött szerződés alapján.

Balassa György az Agron Kft. képviselőjében kiemelte, hogy a drón nem csak egy játékszer. A segítségével ma már parcellák feltérképezése, berépülési kísérletek is megvalósíthatók. A térinformatikai fejlesztéseknek, illetve az ún. Big Data elemzéseknek, és a mesterséges intelligencián alapuló szoftverfejlesztéseknek köszönhetően már számtalan helyen hasz-

nosítja a mezőgazdasági ágazat, pl. gyomfelderítés, tápanyaghasznosulás-mérés, illetve vadkárfelemelés esetén is, ahol a képköztetésnek köszönhetően jól elkülöníthetők a vadak által okozott és az ún. technológiai hibák.

Dr. Vona Viktória, a Csernozjom Kft. ügyvezetője a termőföld minőségi védelméről szóló előadásában a talajvizsgálatok fontosságára hívta fel az ifjak figyelmét. A mai gyakorlat azt mutatja, hogy még ha el is végeztetjük a talajvizsgálatot, az adatokat nem használjuk. Pedig ezzel, levél-analízissel és egy részletes

pük van. Segítségükkel létrehozható egy ún. indukált szisztémás rezisztencia, vagyis támogatható a növény saját immunrendszere. Amíg az ún. jó baktériumok túlsúlyát tudjuk biztosítani, addig a növény ellenállóképességét is növeljük (pl. fuzárium ellen). A Marton Geneticssal együttműködésben ma már csávázószereként a vetőmaggal együttesen kijuttatható ez a biológiai védekezési mechanizmus is.

Dr. Darkó Éva, az MTA ATK tudományos főmunkatársa előadásában a fényről és a LED fényforrásokról tartott figyelemfelkeltő tájékoztatást. A LED fények legnagyobb előnye a spektrális variabilitás, így számos kultúrában és időszaknak megfelelő intenzitással alkalmazhatók. Mivel kis hőtermelésű fényforrás, így egészen közel is helyezhetjük a növényekhez, több esetben használják ezt a módszert pl. az érés gyorsítására. A beállított kísérleteket az előadások végén meg is lehetett tekinteni, hiszen a helyszín ad otthont Közép-Európa legnagyobb fitotron kísérleti állomásának is.

Prof. dr. Fári Miklós Gábor a Debreceni Egyetemem folyó, a körforgásos növénytermesztésről szóló „biomaker-space” kutatást és kihívásait ismertette. A kutatás lényegében egy földön modellezett űrbázis (Biodrome), ahol egy zárt, önellátó rendszer (BLSS) kialakítása volt a cél. Érdekes, hogy amíg pl. egy paprika esetében mi a termést fogyasztjuk csak el, hogyan lehet más körülmények között a zöldhulladék egy részét élelmiszerként hasznosítani, vagy akár zárt térben annak egy részéből a 3D technológiát felhasználva bioműanyagot előállítani.

• HORVÁTH VIVIEN/NAK

A teljes termékpályát sújtja a madárinfluenza

A víziszárnyas-tenyésztők érdekeinek képviselője mellett a vágó és feldolgozó vállalkozások nehézségeire és problémáira is igyekezett felhívni az államigazgatás figyelmét a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara időben felismerte a madárinfluenza-járvány hatásainak súlyos következményeit a termékpálya egészére nézve, ezért a víziszárnyas-tenyésztők érdekeinek képviselője mellett a vágó és feldolgozó vállalkozások nehézségeire és problémáira is igyekezett felhívni az államigazgatás figyelmét. A fenn tartható egyensúly elengedhetetlen a nemzetgazdasági szempontból is fontos ágazat exportképességének és jövedelmezőségének biztonsága érdekében. Ezért a kamara még a karácsonyi ünnepek előtt levelet küldött Nagy István agrárminiszternek, kérve, hogy a lehetőségek figyelembevételével keressünk közösen megoldást a vágó és feldolgozó üzemek veszteségeinek mérséklésére, működőképességük fenntarthatósága érdekében. A kiemelten exportorientált víziszárnyas-ágazat számára a helyzetet fokozottan súlyosbítják a nemzetközi piacokorlátozó intézkedések, különös tekintettel a harmadik, elsősorban távol-keleti országok által hazánkkal szemben bevezetett korlátozások. Szakértők szerint a járványhelyzet elmúltával is legalább fél évbe telik, mire a magyar liba és kacsza visszatérhet ezekre a piacokra.

A Nagy István agrárminiszter jelenlétében, ágazati és kamarai részvétellel február elején lezajlott egyeztetés eredményeként a miniszter bejelentette: a korábban már megemelt forrásokhoz képest is magasabb ágazati igény miatt a kormányzat úgy döntött, hogy viszszamenőleg kipótolja a kacsza- és libatartók számára az állatjóléti támogatásokat 1,9 milliárd forinttal.

Az elhúzódó járványhelyzetre való tekintettel a kamara kérte a

madárinfluenza-járvány negatív hatásaival érintett feldolgozókkal kapcsolatban álló szolgáltatókat, pénzügyi intézeteket, közműszolgáltatókat és biztosítókat is, hogy méltányossági alapon tanúsítsanak türelmet ezen vállalkozások iránt, bízzanak a járványhelyzet elmúlásával ismételten erősödni képes vállalkozások jövedelmezőségének helyreállításában és nyújtsanak segítséget a jelenlegi helyzet átvészelésére.

A magyar kacsza és liba nemcsak a hazai, hanem a nemzetközi élelmiszer-fogyasztási kultúrának is fon-

megjelenéséről. Több hazai víziszárnyas-állományban kimutatták a madárinfluenza H5N1 típusát. A hatóságok azonnal életbe léptették a vonatkozó állatvédelmi és járványügyi intézkedéseket, az érintett telepek körül kijelölték a védő- és megfigyelési körzeteket, járványvédelmi, állatmozgási korlátozások léptek életbe. Minden óvintézkedés ellenére a vírus december elejére több megyére továbbterjedt, rövid időn belül közel százra emelkedett a kijelölt védő- és megfigyelési körzetek száma. A járvány elsősorban a hagyományosan szabad tartásban nevelt víziszárnyas-állományokat támadta meg, így a kacsza- és libatenyésztő telepek kerültek a madárinfluenza-vírus terjedése miatt közvetlen veszélybe.

Tudni kell, hogy az állattartó telepeken nevelt hizott vagy pecsenyekacsza és liba nem élve, hanem egy hosszú folyamat végén jut el a hazai

lára. Ehhez komoly feldolgozó háttérre, korszerű élelmiszeripari kapacitásokra van szükség. Magyarországon ez a háttér biztosított, nemzetközi összehasonlításban is magas színvonalú feldolgozó üzemek szolgálják ki a legkülönbözőbb piaci igényeket.

A termelő és a feldolgozó vállalkozások közötti szoros integráció miatt egyre nagyobb területek estek az élőállattartást, állatmozgató és vágóhidra szállítást korlátozó védelmi intézkedések alá. Az intézkedések következtében leszűkültek a biztonságos alapanyag-ellátás feltételei, ami a vágásra és húsfeldolgozásra szakosodott vállalkozásoknál jelentős veszteségeket idéz elő. A madárinfluenza-járvány miatt kialakult helyzet negatív hatása a vágásra kerülő madarak számának, a feldolgozókapacitások kihasználtságának és a szükséges dolgozó lét-

tos része. Fontos, hogy a termékpálya szereplőivel közösen mindent megtegyünk ennek a méltán világszínvonalú baromfiágazatnak a fennmaradásáért.

Mint ismert, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal 2021 novemberében adott hírt a madárinfluenza-vírus magyarországi

és nemzetközi piacokra. Ez a folyamat a baromfivágással kezdődik, a vágást követő tisztítás, darabolás után, a megváltozott piaci és fogyasztói igények kielégítése érdekében egyre inkább csomagolva, fűszerezve, konyhakész formában kerül a csarnokokba és üzletekbe, végül pedig a fogyasztók aszta-

számának csökkenésében azonnal megjelenik. Az érintett élelmiszeripari vállalkozások által foglalkoztatott munkaerő közel 3700 fő, ennek a létszámnak a megtartását és további foglalkoztatását veszélyezteti az elhúzódó járványhelyzet.

• NAK

Az egészségünkért, és hogy működjön az ország:

KÉRJE A 3. OLTÁST!

A Wageningeni Egyetem hatástanulmányának összefoglalója

„Beleözölünk”-e a Green Dealbe?

Mennyire fenntartható az unió zöld politikája? A Wageningeni Egyetem tanulmánya a Termőföldtől az Asztalig és a Biodiverzitás Stratégiák várható hatásairól.

Megjelenésük óta megosztja a társadalmat az unió Termőföldtől az Asztalig és Biodiverzitás Stratégiái. Sokan üdvözölték az ambiciózus zöld célokat, sokakat megrémítettek a velük szemben támasztott irreális elvárások – viszont két dolog egyértelműen kirajzolódott a stratégiák körül zajló eseményekből: határozott társadalmi igény van a fenntarthatóvá válásra, ugyanakkor a fenntarthatóság elérésének módjáról és azok valós eredményességéről már szakmán belül is elég erősen megoszlanak a vélemények.

Mi is a fenntarthatóság? Nagyon leegyszerűsítve egy olyan hárompilléres rendszer – gazdasági, környezeti és társadalmi –, ame-

lyek egyensúlyi állapota garantálja az ideális jövőt. Ebből következik, ha valamelyik pillér „túlsúlyba” kerül, az könnyen a másik kettő rovására mehet, mint ahogy ez fokozatosan meg is történt az ipari forradalom óta, olyan környezeti változásokat generálva, ami mind a gazdaság, mind pedig a társadalmi számára érzékelhetővé vált. Ugyanakkor, ahogy a tíz év alatt felszedett túlsúlyt sem lehet – hosszantartó eredményeket remélve – egy drasztikusan koplalásos, kéthetes diétával leadni, jogosan merül fel a kérdés, hogy miként fog reagálni a gazdaság és végső soron a társadalom egy nagyra törő zöld fordulatra. A Wageningeni Egyetem erre a kér-

désre kereste a választ a mezőgazdaság szempontjából.

A 2021 decemberében publikált hatástanulmányukban az említett két uniós zöld stratégia 2030-ig várható hatásait vizsgálták a növénytermesztés vonatkozásában. A tanulmány négy különböző forgatókönyvet vizsgál a stratégiák célkitűzései alapján:

1. a növényvédő szerek teljes használatának és kockázatának általános 50%-os csökkentése és a veszélyesebb növényvédő szerek használatának 50%-os csökkentése;
2. a talaj tápanyagvesztésének 50%-os, valamint a műtrágyahasználat 20%-os csökkentése;
3. a mezőgazdasági területek legalább 25%-ának ökológiai gazdálkodásba vonása;
4. az 1. és 2. forgatókönyvet kombinálja azzal a megkötéssel, hogy a mezőgazdasági területek legalább 10%-án diverz tájképi

elemek (pl. fás sáv, cserjesor stb.) kerülnek kialakításra.

A tanulmányt készítő kutatócsoport a munkáját gazdaságok szintjén végzett esettanulmányokra alapozta. A kiválasztott vizsgált egynyári növények a búza, repce, cukorrépa, kukorica, alma, paradicsom, míg az évelő növények a borszóló, olajbogyó, citrusfélék és komló voltak. A csoport hét tagállam gazdaságait vizsgálta: Finnország, Lengyelország, Németország, Franciaország, Spanyolország, Olaszország és Románia. Összefoglalóan az alábbi főbb eredményeket találták a kutatók, a négy forgatókönyv alapján:

Általánosságban elmondható mindegyik forgatókönyvre, hogy minden vizsgált növényfaj termelékenysége csökkenni fog, a csökkenés mértéke pedig 10–20% között mozog (forgatókönyvtől függően), viszont egyes növények esetében ez akár a 30%-ot is elérheti, mint például az alma. Ugyanakkor vannak olyan növények is, amelyek termelékenysége nem szenved jelentős változást a növényvédőszer- és/vagy műtrágyahasználat redukciójának következtében (például a cukorrépa). Az évelő növények esetében nagyobb mértékű termés-csökkenés várható, mint az egyéves növények esetében. Az olyan termékek ára, mint a bor, az olajbogyó és a komló, növekedni fog. Ennek következtében, a nemzetközi kereskedelem jelentősen meg fog változni: az uniós export csökkenni fog, az uniós importban pedig számottevő növekedés várható (a termékek behozatalának mennyisége akár megduplázódhat).

Az ökológiai termelésbe vont területek 25%-ra történő növelé-

sére irányuló célkitűzés akként lett kezelve a tanulmányban, hogy a kutatócsoport számolt a potenciális technológiai fejlődéssel, ennek eredményeként a termelésben történő visszaesés mértékét 10% alattira, míg az ökotermékek áremelkedését 13% körülire becsülték. Az ökológiai termelésbe vont területek növelése hozzájárulhat a növényvédő szerek általános használatának és az általuk okozott kockázatoknak, valamint a tápanyagvesztés csökkenéséhez – összehasonlítva a hagyományos termelési módszerekkel – a tanulmány azonban ezt nem minden faj esetében igazolta vissza. Az egyéves növények esetében ez valóban így van, de az eredmények azt sugallják, hogy egyes évelő növények esetében pont az ellenkezője igaz. Ilyen esetekben fenntarthatósági szempontból akár okafogyottak

is tűnhet az ökológiai termelésre való átállás.

Ügyszintén a növényvédő szerek kockázatának és használatának 50%-os csökkentése, valamint a tápanyagvesztés (50%-os) mérséklése jelentős hatással lesz a hozamszintekre. A becsült hozamvesztés az egyes forgatókönyvek szerint:

- 0–30% az 1. forgatókönyv szerint;
- 2–25% a 2. forgatókönyv szerint;
- 7–50% a 4. forgatókönyv szerint.

Az ökológiai termelés esetében azt találták, hogy a becsült hozamszint 7–54%-kal alacsonyabb volt, mint a referenciaként vizsgált hagyományos termelésben.

A fentiekben predestinált hozamcsökkenések továbbá a kínálat csökkenését fogják eredményezni az EU belső piacán, ami a nyersanyagárak emelkedésével fog jární. Az uniós kereskedelemre gya-

revetített gazdasági hatásokból (pl. uniós import növekedése) feltételezhető, hogy a stratégiákban számszerűsített célkitűzések könnyen kontraproduktívá válhatnak – akár a környezeti fenntarthatóság szempontjából is. A tanulmány megfogalmaz néhány általános, szakpolitikai szintű javaslatot – az innováció, a precíziós gazdálkodás, stb. – vonatkozásában, de a vizsgált téma összetettsége okán még sok kutatásba fog telni mire azok a módszerek kikristályosodnak, amelyek egyensúlyt fognak teremteni a gazdasági, környezeti és társadalmi érdekek között.

• GYENES ADRIENN/NAK

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Magyar Államkincstár

SZÉCHENYI 2020

Tippek a sertések takarmányozásához

A sertésenyésztés jövedelmezősége nagymértékben függ a takarmányozás lehetőségeitől. Ahogyan az agrárium legtöbb területén tapasztaljuk, itt is kiemelt jelentőséggel bír a fenntarthatóság kérdése. A tenyésztők számára a fenntartható, ugyanakkor jövedelmező lehetőségek megtalálása kínál gazdasági lehetőséget.

A gazdáknak meg kell küzdeniük az egyre magasabb fogyasztói igényekkel és a jogszabályi követelményekkel is. Noha az ágazatot jelentős táplálkozástudományi, genetikai és egészségügyi fejlődés jellemzi, a gazdák versenyképességének javítása érdekében ágazati összefogásra és a nyereséges fenntartható lehetőségek jobb kihasználására van szükség.

Az ajánlott változtatások a gazdák számára költségesnek tűnhetnek, azonban a tenyésztés munkaköltségének csökkenése képes kompenzálni az esetlegesen megjelenő negatív mutatókat.

A táplálástudományi szempontok megkövetelik az ásványi anyagok csökkentését a takarmányozásban. Korábban magas cink- és réztartalmú készítményeket alkalmaztak a növekedés felgyorsítása érdekében,

ez az eljárás azonban jelentős környezeti terheléssel jár, éppen ezért szükséges a környezetkímélő technológiák megtalálása a teljesítmény fenntartása érdekében.

Megfelelő alternatív megoldást biztosíthatnak a különböző enzimek, amelyek hatékony támogatást nyújtanak az elfogyasztott takarmány jobb hasznosítása érdekében. Noha ezek pluszköltséggel jelennek meg az élelmezésben, az így elért hozamnövekedés messze túlhaladhatja a ráfordítást. Amennyiben a gazda számára a jelentkező költségek nehézséget jelentenek, csökkentett tápanyag-

bevitellel mérheti fel az enzimek által biztosított gyarapodást.

A fenntarthatóság érdekében ajánlott és szükséges a lokálisan elérhető melléktermékek felhasználása. A megtérülés jelentős növekedése érhető el abban az esetben, ha a gazdaság erjesztést vagy folyékony táplálást kíván alkalmazni.

A takarmányárak jelentős emelkedése, illetve a koronavírus-járvány miatti piacvesztésből adódó kedvezőtlen gazdasági helyzet okozta jövedelemkiesés miatt a sertésenyésztő mezőgazdasági vállalkozások a rendelkezésben meghatározott sertés számos állategységtől függően Agrár Széchenyi Kártya hitelük teljes vagy meghatározott részösszegére további támogatásra lehetnek jogosultak. Bővebb információk a Széchenyi Kártya Program oldalán (kavosz.hu) érhetők el.

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

AGRÁRMINISZTERIUM

Magyar Államkincstár

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap A vidéki területeknek európai jövője

KAVOSZ Széchenyi Kártya Program

EuroSheep: fókuszban a juhágazat jövedelmezőségének növelése

Az Európai Unió által a HORIZON2020 program keretében támogatott, a juhágazat jövedelmezőségének a takarmányozáson, az állománymenedzsmenten, valamint az állomány-egészségügyön keresztül történő növelését célzó EuroSheep nemzetközi projekt keretében 2022. január 26-án transznacionális workshopra került sor.

A 2020 januárjában elindult, a Francia Állattenyésztési Intézet (Idele) által koordinált, többszereplős projektben nyolc ország – Írország, Egyesült Királyság, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Magyarország, Görögország és Törökország – vesz részt, amely országok az európai juhtenyésztés 80 százalékát képviselik.

Elmondható, hogy mind az EU tagállamaiban, mind pedig a legjelentősebb uniói kívüli juhtenyésztő országokban a juhágazat jövőjét közép- és hosszú távon erőteljesen befolyásolhatja, hogy ezen országok napjaink legjelentősebb kihívásaira – mint pl. fenntarthatóság, környezetvédelem, jövedelmezőség, éghajlatváltozás, megváltozott fogyasztói szokások, új társá-

dalmi elvárások – hogyan tudnak reagálni. E kihívások kezelése szempontjából az állategészségügy és a takarmányozásmenedzsment két kulcsfontosságú tématerület, így a EuroSheep projekt is ezen fókuszterületeken keresztül próbálja meg javítani az ágazat eredményességét.

A 3 éves, összesen 1 990 735 eurós költségvetésből gazdálkodó projekt fő célja egy olyan nemzetközi tematikus hálózat létrehozása, amely a már meglévő ismeretanyagok összegyűjtésén, valamint a megszerzett információk, tapasztalatok minél szélesebb körű és hatékony átadásán, terjesztésén keresztül próbál meg hozzájárulni az ágazat jövedelmezőségének növeléséhez. A nemzetközi prog-

ram tehát nem új kutatási eredmények, hanem a már rendelkezésre álló ismeretek gyakorlati tudásmegosztására, a termelékenység javítását szolgáló innovatív technológiák és gyakorlatok bevezetésére és terjesztésére fókuszál.

Az alulról felfelé és fentről lefelé egyaránt építkező, multidiszciplináris megközelítésre törekvő program keretében az alábbi lépések már megvalósításra kerültek:

1. lépés: A projektszereplők együttesen kérdőíves felmérés keretében beazonosították a juhok termelékenységének és az ágazat jövedelmezőségének javítását szolgáló területeket.

2. lépés: A projektpartnerek a beazonosított problémákra vonatkozóan országonként 12, összesen 96 úgynevezett „legjobb gyakorlati megoldást” gyűjtöttek össze, amelyből minden részt vevő partner 10, a saját országa számára leginkább releváns megoldást választott ki.

A 2022. január 26-án, több mint 100 érintett ágazati szereplő részvételével megtartott online nemzetközi workshop keretében a már beazonosított szükségletekre vonatkozóan összegyűjtött praktikatákból az egyes országok által választott megoldások ismerteté-

sére és azok megtárgyalására került sor, továbbá 2 operatív csoport mutatta be tevékenységét.

A projekt keretében az alábbi lépések várnak még megvalósításra:

3. lépés: Tudástár létrehozása

A már összegyűjtött legjobb gyakorlati megoldások, innovációk egy úgynevezett tudásbárba, a EuroSheep projekt honlapjára kerülnek folyamatosan feltöltésre. Minden partnerország számára saját projektoldalt biztosítanak, amelyeken valamennyi partner saját nyelvére lefordítva kerülnek feltöltésre az anyagok. A bevált gyakorlatok végrehajtásához kapcsolódó költség-elemzések, valamint a várható társadalmi, környezeti és jóléti hatások is bemutatásra kerülnek az egyes adatlapokon.

4. lépés: Kommunikáció-disszemináció – Az ismeretek átültetése és adaptálása a gyakorlatba

Ezen lépés keretében történik majd meg a EuroSheep tudástár teljes feltöltése, meghatározásra kerül a tudásátadás módja, összeállításra kerülnek a terjesztési tervek, továbbá különböző információs csere-platformok, tájékoztató oldalak és kommunikációs anyagok kerülnek létrehozásra és összeállításra.

5. lépés: Projektmenedzsment

A projekt záró lépéseként a következő projektben megvalósítandó fókuszterületek beazonosítására fog sor kerülni, felmérésre kerül továbbá, hogy mely területeken kell tovább tevékenykedni még, melyek azok a problématerületek, amelyeket nem tudott esetleg a EuroSheep projekt megoldani.

Bízunk abban, hogy hazánk EuroSheep nemzetközi projektben való részvétele kiváló lehetőséget jelent egy nemzetközi tematikus hálózat kialakításához, működtetéséhez valamint hatékonyan hozzájárul a nemzetközi jó gyakorlatok és innovációk hazai juhtenyésztésbe történő integrálásához!

• BOROVKA ZSUZSA/NAK

A falugazdászok segítenek a viharok felmérésében

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) falugazdász-hálózata országszerte közreműködik a hétvégi viharok miatt a termelőeszközökben keletkezett károk felmérésében – közölte a köztestület. A falugazdászok a növénykultúrákban keletkezett károk időbeni bejelentésében is segítséget nyújtanak a gazdálkodóknak.

A január végi szélvihar a mezőgazdaság terén a fóliás kertészetekben okozta a legnagyobb károkat. Mint az Agrárminisztérium közölte, a tárca megkezdte annak vizsgálatát, hogy költségvetési támogatás lehetne rendkívüli, közvetlen támogatási lehetőséget biztosítani a kárt szenvedett gazdálkodóknak, túlmenően a kiterjedt mezőgazdasági kockázatkezelési (kárenyhítési alap), illetve krízisbiztosítási rendszeren. A pontos helyzetkép felmérése érdekében a NAK falugazdászainál lehet jelezni a fedett növénytermesztő eszközökben keletkezett károkat.

A kamara kér minden érintett gazdálkodót: ha a vihar miatt az elsődleges mezőgazdasági termék előállítását közvetlenül szolgáló termelőeszközeiben kár keletkezett, haladéktalanul keresse fel falugazdászát, és tegye meg a kárbejelentését. A NAK falugazdászainak elérhetősége: <https://www.nak.hu/kamara/ugyfelszolgalat-es-falugazdaszok>.

A bejelentéshez vigyék magukkal a birtokviszonyt igazoló dokumentum(ka)t – például főkönyvi kivonat, beszerzési számla, támogatáskifizetési kérelem –, valamint a termelőeszközben okozott kár bekövetkezését, időpontját és a keletkezett kárt igazoló dokumentumot (fotó, igazságügyi szakértői vélemény, biztosítói kárfelmérési jegyzőkönyv).

krízisbiztosításban is van lehetőség kezelni. Az abban részt vevő gazdálkodó kaphat kompenzálást, ha a kára, idei évi jövedelmének csökkenése a 30 százalékot meghaladja.

Ebbe a rendszerbe idén is lehet jelentkezni, február 1. és február 28. között. A mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer révén az eddigi, kizárólag természeti káresemények okozta károk kompenzálása mellett a termelő önhibáján kívüli, bármely állatbetegség, piaci körülmények, termelési költség-növekedés – bekövetkezett, 30%-ot meghaladó jövedelemcsökkenése jogosulttá teszi a kompenzációra. A csatlakozás önkéntes és 3 éves időszakra jelent kötelező tagságot a mezőgazdasági termelő számára. A csatlakozásnak több feltétele van, többek között a csatlakozás évében rendelkezzen legalább három lezárt működési évvel, a mezőgazdasági tevékenység bevételeit és költségeit elkülönítet-

ten tartsa nyilván a nem mezőgazdasági tevékenység bevételeitől és költségeitől, valamint, hogy eleget tegyen a gazdálkodásával összefüggő adatszolgáltatási kötelezettségeknek (pl.: korcsoportonkénti állatállomány, hasznosított földterület mérete, növénykultúra, árbevétel, költség, hozam). A jövedelemcsökkenés kiszámításának alapját a tárgyévet megelőző 3 év és a tárgyév jövedelemadatai, készletnyilvántartása jelentik. A csatlakozó gazdálkodó valamennyi mezőgazdasági termékével részt kell vegyen a rendszerben, tehát például nem biztosíthatja csak az állati termékek termeléséből elért jövedelmét, ha állattenyésztési tevékenység mellett növénytermesztéssel is foglalkozik. A kifizethető krízisbiztosítási kompenzáció forrását 30%-ban a termelői krízisbiztosítási hozzájárulások összege, 70%-ban pedig a vidékfejlesztési támogatás biztosítja.

• NAK

Hogyan előzhetjük meg a védett állatok kártételét?

A jog eszközével is védekezhetünk a védett állatok kártétele ellen

Közeledik a tavasz, lassan munkába állnak a vetőgépek és talán már nem is kell olyan sokat várni, hogy szárba szökkenjenek az elvetett magvak. A csírázás megindulásával azonban idén is megérkeznek a kukoricaföldeket megszálló varjúcsapatok, a tavakat megtizedelő kárókatonák, de a méhészek is bizton számíthatnak a gyurgyalag érkezésére.

Ami összeköti ezeket az állatfajokat, az pedig az, hogy mindegyik védett, vagy pedig „közösségi jelentőségű” állatfajnak minősül, így az állatok okozott gazdasági károkra, azok megtérítésére is speciális szabályok vonatkoznak. Tekintve, hogy néhány hónapon belül megindulnak a tavaszi munkák, érdemes már most sorra venni, hogy milyen jogi lehetőségek állnak rendelkezésünkre a károk megelőzésére vagy esetleges megtérítésére.

Törvényi oltalom vonatkozik minden védett állatfajra

A természet védelméről szóló törvény szigorú előírásokkal védi az említett állatfajokat, ezek alapján tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása. Ennek ellenére mégiscsak szükséges bizonyos fokú rugalmasság a károsításuk kivédésére, a gazdákat sem lehet ellehetetleníteni, főleg úgy, hogy egyes védett állatfajok egyed-száma jelentősen megnőtt az elmúlt időszakban.

Van-e lehetőség a kártalanításra?

A védekezés logikája alapvetően a károk megelőzésére épül, de bizonyos feltételek esetén, elvileg van lehetősé-

ség a kártalanításra is. A kiindulópont az, hogy a vadon élő állat tulajdonjoga az államot illeti, de a klasszikus vadkárrel szemben a védett állatok kártételének már nem automatikus a kieső jövedelem megtérítése. Azon túl, hogy a védett állat kártételek a gazdálkodónak a tőle elvárható módon és mértékben gondoskodnia kell a kár megelőzéséről, illetve annak csökkentéséről, főszabály szerint csak akkor jár kártalanítás, ha a hatóság nem engedélyezte (mégpedig jogséértően nem engedélyezte) a riasztási vagy gyérítési módszer alkalmazását.

Pont ezért a védett állatok kártételénél a hangsúly inkább a károk megelőzésén van. Első lépésként tehát

javasolt riasztási engedélyt kérni a kormányhivatal természetvédelmi főosztályától, amiben megjelöljük többek között az érintett kultúrát és az alkalmazandó riasztási módszert is. A következő fokozatra, a gyérítésre már csak akkor kerülhet sor, ha a riasztással vagy a mezőgazdasági technológia megváltoztatásával nincs lehetőség a károk megelőzésére. Ez alapján tehát van egy kötelező sorrendiség a riasztás és a gyérítés között. Fontos különbség, hogy míg a riasztás gyakorlatilag bármely védett állatfaj esetében alkalmazható, gyérítésre csak szűk körben van lehetőség (ezek: a hörcsög, a házi veréb, a kárókatona, a seregély, egyes sirályfajok és a bütykös hattyú).

Mit kell tudni a riasztásról?

Fontos azzal kezdeni, hogy a riasztási módszerek alkalmazására gazda-

szabályi akadálya nincs, ahogy annak sem, hogy több évre előre megkérjük a riasztási engedélyt. Természetesen felmerülhetnek olyan szempontok is, amelyek alapján a hatóság csak egy gazdasági évre korlátozza a riasztást, de főszabály szerint van lehetőség az engedély több évre történő megadására. Ha nemcsak mi, hanem a környékbeli termelők is érintve vannak a károkozással, akkor a hasonló problémákkal érintett gazdálkodók között is beadhatják a kérelmüket. A konkrét kérelmet tekintve egyszerre akár többféle riasztási módszerre is ki lehet adni az engedélyt, hiszen egyes fajok kártétele esetén szakmailag még javasolt is a riasztási eszközök időszakonkénti változtatása.

Milyen védett állatfajokat lehet gyéríteni?

A riasztással ellentétben a gyérítésre már csak bizonyos állatfajok esetén van lehetőség. Ilyen például a hörcsög, amelyet március 1-jétől május 31-ig lehet gyéríteni Bács-Kiskun, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területén, de csakis védett természeti területen kívül, feltéve, hogy a lakott hörcsögkotorék száma hektáronként meghaladja a kettőt. Fontos kivétel lehet még a seregély (amelynek gyérítését engedély nélkül végezheti a vadászatra jogosult, a hegyőr vagy a mezőőr augusztus 1. és október 31. között, de csak védett természeti területen kívül) vagy a kárókatona, amelyet a vadászatra jogosult vagy a halór szeptember 1. és január 31. között gyéríthet, de szintén csak védett természeti területen kívül.

• DR. CSEH TIBOR ANDRÁS/
MAGOSZ MEGBÍZOTT FŐTITKÁR

A műtrágyák drágulása és hiánya miatt a termelők figyelme az olyan technológiák felé fordul, amelyek során a növény gyökereinek erőteljes fejlődésével a kezelt növények tápanyagfelvétele növelhető és így az alacsonyabb tápanyagtartalom mellett is megfelelő termést hozhatnak.

Az Amalgerol® nem közvetlenül a növény gyökérének növekedésére hat, hanem a növény gyökerén élő mikorrhiza gombák szaporodását segíti elő. A mikorrhiza kapcsolat a növény gyökérendszere és a talajban található mikorrhiza gombák közötti kölcsönösen előnyös együttélési kapcsolatot (szimbiózis) jelenti. A mikorrhiza gomba behatol a növény gyökereibe és együtt él a növényvel. Kedvező ökológiai feltételek között a növény számára a minél erősebb mikorrhizáltság az előnyös, ugyanis a talajban szétterjedt gombamicélium távolabbi területekről képes a növénynek vizet és tápanyagot szolgáltatni, cserébe a gazdanövény szerves anyagokat, vitaminokat és a gomba életfeltételeihez szükséges anyagokat szállítja. Az Amalgerol® kezelés a mikorrhizamennyiséget a növények gyökereken több mint hétszeres mértékben emeli meg.

www.hechta.hu

Az Amalgerol® szilárd formája az Amalgerol® Starter mikrogranulált starter műtrágya. A gyors gyökér-

Force® 1,5 G + Amalgerol® WG
Serkenti a gyökérfejlődést és elpusztítja a talajlakó kártevőket.

képződést elősegíti a magas, könnyen felvehető foszfor-, cink- és káliumtartalma. Magas káliumtartalma javítja a sejtek áteresztőképességét, amely elősegíti a nitrogén megfelelő beépülését és ezáltal a növények számára nélkülözhetetlen esszenciális aminosavak képződését. Az Amalgerol® Starter különlegessége, hogy 5%-os keverék arányban tartalmazza az Amalgerol®

Essence mikrogranulált formulációját, elősegítve a mikorrhiza felszaporodását a gyökereken, a tápanyagfeltáródást és ezáltal a növény fejlődését. Különleges tulajdonsága, hogy a növények biokémiai folyamataihoz nélkülözhetetlen esszenciális aminosavakat tartalmaz. Ennek köszönhetően a növénynek nem kell külön energiát, tápanyagot, vizet mozgósítania az előállításához, ezért az így megmaradt energia a növények ellenálló képességének, termésmennyiségének és minőségének növelésére fordítható. Az

Amalgerol® WG készítménnyel, kiserelteti és a kereskedőnek leszállítja. A számlán „Force® 1,5 G (20 kg) bérkeverékben” és „Amalgerol® WG (4 kg) bérkeverékben” termékek szerepelnek. A keverés és a kiserelés díját a termékek ára tartalmazza. A Force® 1,5 G mikrogranulátum rovarölő szer széles körben ismert és használt készítmény. Az Amalgerol® WG pedig a jól ismert Amalgerol® növénykondicionáló szer szilárd formulációja. Ebben az esetben a rovarölő hatás mellett érvényesül az Amalgerol® tápanyagfelszívódást erősítő hatása.

Amalgerol® Essence mikorrhizasaporító képessége erősebb, mint az Amalgerol® esetében.

A rovarölő szer hatóanyag-kivonások miatt egyre súlyosbodó probléma a talajlakó kártevők (drótféreg, kukoricabogár-lárva, cserebogárpajorok) károsítása. Ezen probléma megoldására és a növények Amalgerol® kezelésére ajánlható a Force®+Amalgerol® mikro-

granulátum bérkeverék. A keverék tartalma Force® 1,5 G 20 kg + Amalgerol® WG 4 kg = Force® + Amalgerol® keverék 24 kg. A keverék dózisa 16 kg/ha, amely során kijuttatásra kerül 13,3 kg/ha Force® 1,5 G és 2,7 kg/ha Amalgerol® WG, 1 zsák keverék 1,5 hektár kezelésére elegendő. A keverék önállóan nem hozható forgalomba. A termelők a kiszolgáló kereskedőtől előre megrendelik a Force® 1,5 G (20 kg) + Amalgerol® WG (4kg) termékeket és ezek összekeverését. A Hechta Kft. összekevertet 1 zsák (20 kg) Force® 1,5 G készítményt 1 zsák (4 kg) Amalgerol® WG készítménnyel, kiserelteti és a kereskedőnek leszállítja. A számlán „Force® 1,5 G (20 kg) bérkeverékben” és „Amalgerol® WG (4 kg) bérkeverékben” termékek szerepelnek. A keverés és a kiserelés díját a termékek ára tartalmazza. A Force® 1,5 G mikrogranulátum rovarölő szer széles körben ismert és használt készítmény. Az Amalgerol® WG pedig a jól ismert Amalgerol® növénykondicionáló szer szilárd formulációja. Ebben az esetben a rovarölő hatás mellett érvényesül az Amalgerol® tápanyagfelszívódást erősítő hatása.

A Force® 1,5 G a Syngenta bejegyzett márkaneve.

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA

országos roadshow

Tudjon meg többet minden idők legnagyobb mértékű agrártámogatásáról!

További információk:

www.nak.hu/tamogatások

AGRÁRMINISZTERIUM

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA